

20 Jahre KABA-Slovensko, Entwicklungstendenzen in der Schweiz und die Zukunft der Arbeit

20 Jahre KABA-Slovensko

Bei der Gründung der K.A.B.A. Slovensko im Jahr 1997 betrug die Arbeitslosenquote in der Slowakei 11,9%. Im Rahmen der Schweizerischen Osteuropahilfe wurde ich beauftragt, ein Konzept zur Bekämpfung der Arbeitslosigkeit zu erarbeiten und umzusetzen. Die Problematik der Arbeitslosen war in der Slowakei eine andere als diejenige der Schweiz und die Arbeitsämter funktionierten nicht gleich. Die Arbeitslosen wurden vor allem verwaltet und es gab nur vereinzelte Weiterbildungsprogramme.

Umschulung ja, aber in welche Richtung?

Vor allem durch westeuropäische Investoren entstanden in der Slowakei neue Jobs. Diese konnten trotz der grossen Zahl von Arbeitslosen zum Teil nicht besetzt werden. Umschulungsprogramme dauerten zu lange. Häufig fanden die Teilnehmenden dann trotzdem keine Arbeit, weil ihnen die Praxis fehlte oder weil diese Nischen inzwischen anderweitig geschlossen wurden (ausländische Spezialisten, Automatisierung etc.).

20 rokov K.A.B.A. Slovensko, vývojové trendy vo Švajčiarsku a budúcnosť práce

20 rokov K.A.B.A. Slovensko

V roku 1997, keď bola založená K.A.B.A. Slovensko, bola miera nezamestnanosti na Slovensku 11,9%. V rámci pomoci Švajčiarska východnej Európe som bol poverený vypracovať koncept na boj s nezamestnanosťou. Problematika nezamestnanosti na Slovensku bola iná ako vo Švajčiarsku a úrady práce nefungovali rovnako. Nezamestnaní boli predovšetkým riadení administratívne a vzdelávacie programy existovali len ojedinele.

Rekvalifikácia áno, ale v akom smere?

Hlavne vďaka západoeurópskym investorom vznikli na Slovensku nové pracovné miesta. Kvôli vysokému počtu nezamestnaných však neboli všetky obsadené. Rekvalifikačné programy trvali príliš dlho. Uchádzači si často krát aj tak nenašli žiadnu prácu, pretože im chýbala prax alebo im dvere zatvorili iným spôsobom (príchod zahraničných odborníkov, automatizáciou a pod.).

Förderung von Schlüsselqualifikationen

Die neuen westlichen Arbeitgeber bemängelten aber nicht in erster Linie die fachlichen Defizite, sondern sie kritisierten vor allem das Defizit an sogenannten Schlüsselqualifikationen (Selbständigkeit, Problemlösungs- und Teamfähigkeit). Es war naheliegend, bei Arbeitslosen diese Basisqualifikationen zu fördern. Das Problem war und ist, dass diese Schlüsselqualifikationen nicht theoretisch geschult werden können. Also haben wir hier "Bildungs-Werkstätten" geschaffen, oder an den persönlichkeitsorientierten Kursen die Arbeitswelt durch spezielle Übungen simuliert.

Partnerschaftliche Lernmethoden

Die im Westen seit Jahrzehnten angewendeten Methoden waren hier noch weitgehend unbekannt. Gelehrt wurde vor allem durch Frontalunterricht, eine Methode, welche für Bildungsungewohnte unbrauchbar war. Die KABA-Slovenko veranstaltete deshalb mit Hilfe von Schweizer Experten Seminare für Kursleiterinnen und Kursleiter. Hilfreich dabei war die Übersetzung meines Buches "Persönlichkeitsentfaltung", in welchem diese Methoden dargestellt sind, mit vielen Übungen für die Schulungs-Praxis

Interdisziplinärer Verwaltungsrat und motivierte Mitarbeiter

Die K.A.B.A. verdankt die Umsetzung ihrer Bildungsprogramme vor allem den motivierten Mitarbeitern und dem damaligen Beirat. Der Direktor des Nationalen Arbeitsamtes, zwei Universitätsprofessoren der Agogik und ein Gewerkschaftsvertreter förderten Ideen, unterstützten Pilotprojekte und garantierten eine seriöse Umsetzung. Ein Glücksfall war, dass wir in der Person von Frau Maria Kubišová eine Direktorin hatten, welcher es gelang, die Projekte nachhaltig umzusetzen und die K.A.B.A. mit viel Enthusiasmus positiv zu beeinflussen.

Podpora klúčových kompetencií

Noví zamestnávateľia zo západu však nevytýkali len odborné nedostatky, ale kritizovali deficit takzvaných klúčových kompetencií (samostatnosť, schopnosť riešiť problémy a schopnosť pracovať v tíme). Bolo pochopiteľné, že u nezamestnaných treba podporiť základné zručnosti. Problémom bolo a aj je, že tieto klúčové kompetencie nie je možné školiť teoreticky. Tak sme vytvorili „vzdelávacie semináre“, alebo sme pomocou špeciálnych cvičení simulovali svet práce na kurzoch zameraných na rozvoj osobnosti.

Partnerské metódy učenia

Metódy používané na západe už desaťročia tu boli ešte dlho neznáme. Učilo sa predovšetkým frontálnym spôsobom vyučovania, čiže metódou, ktorá bola nepoužiteľná na účely vzdelávania. KABA – Slovenko preto zorganizovala s pomocou švajčiarskych odborníkov semináre pre vedúcich kurzov. Nápomocný bol aj preklad mojej knihy „Rozvoj osobnosti“, v ktorej sú predstavené tieto metódy spolu s množstvom cvičení na zaškolenie do praxe.

Interdisciplinárna správna rada a motivovaní zamestnanci

K.A.B.A. vďačí za premenu svojich vzdelávacích programov hlavne motivovaným zamestnancom a vtedajšej Správnej rade. Riaditeľ národného úradu práce, dvaja univerzitní profesori andragogiky a zástupca odborov podporovali myšlienky, pilotné projekty a garantovali serióznú premenu. Šťastím bolo, že pani Mária Kubišová bola nielen riaditeľkou ako sa patrí, ale aj natrvalo presadila projekty a pozitívne ovplyvnila K.A.B.A. obrovským entuziazmom.

Zukunft der Arbeit

Obwohl ich die politischen und ökologischen Diskussionen über die Zukunft der Arbeit intensiv mitverfolge, weiss ich auch nicht, was die Zukunft bringt. Sicher ist, dass die Arbeitswelt in einem Prozess massiver Umwälzung steckt. Wird es in Zukunft überhaupt noch so etwas wie eine abgeschlossene Ausbildung geben? Oder werden Arbeitnehmer gezwungen werden, zwischen Berufstätigkeit und Aus- und Weiterbildung hin und her zu pendeln? Unbestritten ist, dass die Robotisierung Arbeitsplätze vernichten wird. Wie viele ist vorauszusehen. Michael A. Osborn und Carl Benidikt Frey kommen auf extrem hohe 47%. Eine OECD-Studie aus dem Jahr 2016 kam auf vergleichsweise bescheidene 10% der Jobs, die überflüssig werden könnten. Allerdings ist die eigentliche Frage nicht, ob bestimmte Kategorien von Arbeitnehmern ihre bisherigen Job verlieren, sondern was sie danach tun werden. Die Geschichte der Industrialisierung hat gezeigt, dass für überflüssig gewordene Arbeitskräfte schnell neue Betätigungsmöglichkeiten gefunden wurden. Es ist allerdings offen, ob diese Regel für das "zweite Maschinenzeitalter" ebenfalls gelten wird. Welche Konsequenzen der ausgedehnte Einsatz von Robotern für die Einkommensverteilung hat, ist unklar. Wenn aber immer mehr Menschen vom Arbeitsmarkt verdrängt werden, muss eine Grundversorgung geschaffen werden, die mit Arbeitseinkommen nichts zu tun hat. Es ist deshalb nicht verwunderlich, wenn seit längerer Zeit die Diskussion um das bedingungslose Grundeinkommen leidenschaftlich geführt wird. In der Schweiz haben wir letztes Jahr bereits darüber abgestimmt. Die Mehrheit war allerdings (noch) dagegen.

Vor der industriellen Revolution arbeiteten die Menschen vor allem mit den Händen. Maschinen haben dann rein manuelle Tätigkeiten immer mehr verdrängt. Seither arbeitet der Mensch mehr mit dem Kopf, also mit kognitiven Fähigkeiten, die die Motoren nicht besitzen. Doch heute sind Maschinen der zweiten Generation, das heisst Computer, in vielerlei Hinsicht auch unseren Köpfen überlegen. Der amerikanische Publizist Thomas Friedmann meint deshalb, dass in Zukunft jene Berufe gefragt sind, in denen weder mit den Händen noch mit dem Kopf, sondern mit dem

Kontaktstelle / Arbeit / Beruf / Ausbildung
Kontaktne miesto / Práca / Povolanie / Vzdelanie
Contact place / Work / Occupation / Education

Budúcnosť práce

Hoci intenzívne sledujem politické a ekologické diskusie o budúcnosti práce, neviem, čo nám budúcnosť prinesie. Isté však je, že svet práce v sebe skrýva proces zmeny. Bude vôbec v budúcnosti ešte existovať niečo ako ukončené vzdelávanie? Alebo budú zamestnanci nútení pendlovať medzi prácou a vzdelávaním alebo doškoloňovaním? Je nesporné, že robotizácia bude ničiť pracovné miesta. Koľko ich bude, môžeme len predvídať. Michael A. Osborn a Carl Benidikt Frey tvrdia, že to bude až extrémnych 47%. Na porovnanie jedna štúdia z OECD z roku 2016 uvádza, že skromných 10% pracovných miest by mohlo byť zbytočných. Avšak skutočnou otázkou nie je to, či určité kategórie zamestnancov stratia svoju prácu, ale čo budú robiť potom. Dejiny industrializácie ukázali, že nadbytočné pracovné sily si rýchlo našli nové možnosti uplatnenia. Je však otvorené či bude toto pravidlo platiť rovnako aj pre „druhú éru priemyselnej revolúcie“. Aké dôsledky bude mať rozsiahle využívanie robotov na rozdelenie príjmu, nie je jasné. Ak bude ale čoraz viac ľudí vytlačaných z pracovného trhu, musí byť zaobstarané základné zabezpečenie, ktoré nemá nič spoločné s príjmom. Nie je preto nič zvláštne, keď sa už dlhšiu dobu vášnivo diskutuje o bezpodmienečnom základnom príjme. Vo Švajčiarsku sme o tom hlasovali minulý rok. Väčšina však bola (ešte) proti.

Pred priemyselnou revolúciou pracovali ľudia hlavne rukami. Neskôr čoraz viac nahrádzali čisto manuálne činnosti stroje. Odvtedy človek pracuje viac hlavou, čiže využíva kognitívne schopnosti, ktorými motory nedisponujú. Avšak v dnešnej dobe sú stroje druhej generácie, čiže počítače, v mnohých ohľadoch nadradené aj našim hlavám. Americký novinár Thomas Friedmann si preto myslí, že v budúcnosti bude dopyt po takých povolaniach, v ktorých sa nepracuje ani rukami ani hlavou, ale srdcom. Vyžadovať sa preto budú zručnosti ako empatia, psychologická šikovnosť a medzilidské vzájomné pôsobenie.

Herzen gearbeitet werden muss. Tätigkeiten also, die Empathie, psychologisches Geschick, zwischenmenschliche Interaktion erfordern.

Vergleich Schweiz - Slowakei

Die Schweiz hatte in den letzten Jahrzehnten immer eine Arbeitslosenquote von unter 4 Prozent. Das liegt aber nicht -wie hier oft vermutet wird - an der Tatsache, dass wir nicht in der EU sind oder an unserer Währung. Im Gegenteil, dank den bilateralen Verträgen profitiert die Schweiz an der Beteiligung von Forschungsprogrammen und der starke Franken ist eher ein Exporthindernis. Was also ist das "Erfolgsmodell Schweiz"?

Nach meiner Überzeugung liegt es an unserem Bildungssystem. Schon in der Grundschule werden wichtige Basisqualifikation gelehrt. Diese sind auch für die zukünftige Arbeitswelt von grossem Nutzen. Dass die Schüler zwei Fremdsprachen lernen, dient ebenfalls der Wirtschaft. Die Digitalisierung in unseren Schulen macht das Lernen sinnvoller, spielerischer und erhöht den Lerneffekt.

Das duale System der beruflichen Bildung

Das Duale System der beruflichen Bildung ist eine wesentliche Säule für die Deckung des Fachkräftebedarfs in der Schweiz. Zwei Drittel der Schulabgänger wählt diesen Weg als Einstieg in eine qualifizierte Berufs- bzw. Erwerbstätigkeit. Das System wird als dual bezeichnet, weil die Ausbildung an zwei Lernorten stattfindet: im Betrieb und in der Berufsschule. Die Berufsausbildung hat zum Ziel, die notwendigen Kompetenzen und Qualifikationen für die Ausübung einer qualifizierten Tätigkeit in einer sich wandelnden Arbeitswelt zu vermitteln. Ferner soll sie die erforderliche Berufserfahrung ermöglichen. Die im europäischen Vergleich niedrige Jugendarbeitslosigkeit in der Schweiz ist ein Beleg für die positive Auswirkung dieses Bildungsangebots auf den Arbeitsmarkt. Ein schweizerisches Hilfsprojekt hat dazu beigetragen, dass das duale Bildungssystem in der Slowakei zur Zeit stark vorangetrieben wird. Es ist zu hoffen,

Kontaktstelle / Arbeit / Beruf / Ausbildung
Kontaktné miesto / Práca / Povolanie / Vzdelanie
Contact place / Work / Occupation / Education

Porovnanie Švajčiarska a Slovenska

Švajčiarsko malo v posledných desaťročiach vždy mieru nezamestnanosti nižšiu ako 4%. Nie je to však tým, ako sa tu často predpokladá, že nie sme v EÚ ani našou menou. Práve naopak, vďaka bilaterálnym zmluvám profituje Švajčiarsko z účasti na výskumných programoch a silný frank je skôr prekážkou v exporte. V čom sa teda skrýva „úspešný model Švajčiarska“?

Podľa môjho presvedčenia je to v našom vzdelávacom systéme. Už na základnej škole sa vyučujú dôležité základné zručnosti. A tie sú veľmi užitočné pre budúci pracovný svet. To, že sa žiaci učia dva cudzie jazyky slúži aj ekonomike. Digitalizácia na našich školách vytvára učenie zmyslupnejším, hravejším a zvyšuje výsledok učenia

Duálny systém odborného vzdelávania

Duálny systém odborného vzdelávania je základným pilierom pre uspokojenie dopytu po odborných pracovníkoch vo Švajčiarsku. Dve tretiny absolventov si vyberie túto cestu ako vstup do kvalifikovaného povolania prípadne živnostenskej činnosti. Tento systém sa označuje ako duálny, pretože vzdelávanie prebieha na dvoch miestach: v podniku a v odbornej škole. Odborné vzdelanie má za cieľ sprostredkovať potrebné kompetencie a kvalifikáciu na vykonávanie kvalifikovanej činnosti v meniacom sa svete práce. Ďalej poskytuje potrebné pracovné skúsenosti. Nízka miera nezamestnanosti mladých vo Švajčiarsku v porovnaní so zvyškom Európy, je dôkazom pozitívneho vplyvu ponuky vzdelávania na trhu práce. Švajčiarsky projekt pomoci prispel k silnému rozvoju duálneho vzdelávania na Slovensku. Zostáva nám len dúfať, že vysoký počet mladých nezamestnaných (30%!) sa zníži.

dass damit auch die hohe Zahl der jugendlichen Arbeitslosen (30%!) massiv abgebaut werden kann. Jugendarbeitslosigkeit ist bekanntlich ein politisches Pulverfass. Wer nach der Ausbildung keine Arbeit findet macht nicht die Wirtschaft, sondern den Staat dafür verantwortlich. Jugendliche, die längere Zeit arbeitslos waren, behalten eine Staatsverdrossenheit und sind äusserst anfällig für Populismus, Nationalismus und Fremdenfeindlichkeit.

Berufsberatung

Wir haben in der Schweiz ca. 44'000 Lehrstellen und 28'000 Aus- und Weiterbildungen. Bei diesem Angebot ist eine gut funktionierende Berufs- und Laufbahnberatung ein wichtiger Pfeiler gegen Arbeitslosigkeit. Die Qualität der Berufsberatung in der Schweiz ist heute sehr hoch. Zwei Drittel der Berufsberater werden an Universitäten weitergebildet. Voraussetzung ist ein abgeschlossenes Psychologiestudium Stufe Master. Ein Drittel der Berufsberater werden an Fachhochschulen ausgebildet. Ein Eignungstest erschwert aber den Zugang zu dieser Ausbildung stark. Die Ausbildungsfächer umfassen unter anderem Diagnostik, Beratung, Realisierungsunterstützung, Netzwerkkompetenz etc.. Neben privaten Berufsberatern existieren in allen Bezirkshauptstädten sogenannte BIZ, Berufsberatungs- und Informationszentren. Diese Beratungsstellen werden von Schülern und Erwachsenen intensiv benutzt. Die Beratung ist kostenlos.

Regionale Arbeitsvermittlungszentren RAV

Die für unser Land hohe Arbeitslosigkeit waren wohl eine Voraussetzung dafür, dass die regionalen Arbeitsvermittlungszentren (RAV) 1996 geradezu «unschweizerisch» schnell eingeführt

Kontaktstelle / Arbeit / Beruf / Ausbildung
Kontaktne miesto / Práca / Povolanie / Vzdelanie
Contact place / Work / Occupation / Education

Nezamestnanost' mladých ľudí je známym politickým problémom. Za každého, kto si po škole nenájde prácu nezodpovedá ekonomika ale štát. Mladí, ktorí boli dlhší čas nezamestnaní, majú nechut' k štátu a sú mimoriadne náchylní k populizmu, nacionalizmu a xenofóbii.

Kariérové poradenstvo

Vo Švajčiarsku máme približne 44 000 učňovských miest a 28 000 miest na vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie v súkromnom sektore. Pri takejto ponuke je dobre fungujúce kariérové poradenstvo a poradenstvo pre voľbu povolania dôležitým pilierom proti nezamestnanosti. Kvalita kariérového poradenstva je momentálne vo Švajčiarsku veľmi vysoká. Dve tretiny kariérových poradcov sa na univerzitách ďalej vzdelávajú. Predpokladom je ukončené magisterské štúdium v odbore psychológie. Jedna tretina kariérových poradcov sa vzdeláva na odborných vysokých školách. Skúška spôsobilosti však sťažuje prístup k takémuto vzdelaniu. Odbory vzdelávania zahŕňajú okrem iného diagnostiku, poradenstvo, podporu realizácie, sieťovanie kompetencií a pod. Okrem súkromných kariérových poradcov existujú vo všetkých hlavných mestách okresov tzv. BIZ, centrá kariérového poradenstva a informačné centrá. Tieto poradenské miesta intenzívne využívajú nielen žiaci ale aj dospelí. Poradenstvo je bezplatné.

Regionálne centrá sprostredkovania práce RAV

Vysoká miera nezamestnanosti bola pre našu krajinu predpokladom, že v roku 1996 boli priam «nešvajčiarsky» rýchlo zavedené regionálne centrá sprostredkovania práce (RAV).

worden sind. Ende 1996 zählte die Schweiz bereits 125 RAV. Konkret: Innerhalb eines Jahres wurden 150 Leitende und 1600 Personalberatende rekrutiert und ausgebildet. Das Ziel war die Vermeidung von Langzeitarbeitslosigkeit durch rasche Wiedereingliederung. Um die Qualifizierung während der Arbeitslosigkeit zu fördern, wählen die RAV-Berater für die Arbeitslosen erforderliche Kurse und Programme aus.

Das Bildungsangebot ist gross und breit: Sprachkurse, Bewerbungscoaching, persönlichkeitsorientierte Kurse, Fachkurse, Praxisfirmen, Einsatzprogramme, Motivationssemester für Jugendliche und so weiter.

Die Vermittlungsquote ist dank der Professionalisierung (Umwandlung der Arbeitsämter in Regionale Arbeitsvermittlungszentren) sehr hoch

Innländervorrang

Eine neue Herausforderung für die RAV-Mitarbeitenden ist die Umsetzung des 2017 vom Parlament beschlossenen Gesetzes über den Inländervorrang. Neu müssen die Arbeitgeber dem RAV die offenen Stellen melden. Dort stehen die Stellenausschreibungen während einer gewissen Zeit ausschliesslich den Arbeitslosen zur Verfügung. Das RAV stellt den Arbeitgebern Unterlagen von passenden Bewerbern zu. Die Arbeitgeber müssen geeignete Bewerber zu einem Einstellungsgespräch oder einer Eignungsabklärung einladen. Das Resultat ist dem RAV mitzuteilen.

Stiftung Arbeitsgestaltung

Die von mir gegründete Stiftung Arbeitsgestaltung beschäftigt heute 250 Mitarbeiter und ist mit 22 Millionen Euro Umsatz die grösste Anbieterin von Kursen und Projekten für Arbeitslose. Der Erfolg hat mehrere Gründe: 1. Die Stiftung ist eine Nonprofitorganisation. Die Gewinne wurden nicht abgeschöpft, sondern müssen in neue Projekte investiert werden. 2. Die Stiftung hat sich auf Arbeitslosenbildung

Kontaktstelle / Arbeit / Beruf / Ausbildung
Kontaktne miesto / Práca / Povolanie / Vzdelanie
Contact place / Work / Occupation / Education

Na konci roku 1996 už malo Švajčiarsko 125 centier RAV. Konkrétne počas jedného roka sme zostavili a zaškolili 150 vedúcich a 1600 personálnych poradcov. Cieľom bolo vyhnúť sa dlhodobej nezamestnanosti pomocou rýchleho začlenenía. Aby sme podporili kvalifikácie počas nezamestnanosti, vybrali RAV poradcovia nezamestnaným vhodné kurzy a programy.

Ponuka vzdelávania je široká: jazykové kurzy, tréningy uchádzačov, kurzy na rozvoj osobnosti, odborné kurzy, simulácia firmy pre nezamestnaných, programy na zapojenie sa do práce, motivačné semestre pre mladých a tak ďalej.

Pomer sprostredkovateľskej činnosti je veľmi vysoký vďaka profesionalizácii (prechod z úradov práce do regionálnych centier sprostredkovania práce).

Uprednostnenie domácich obyvateľov

Novou výzvou pre pracovníkov centier RAV je presadenie zákona uzatvoreného parlamentom v roku 2017 o uprednostnení domácich obyvateľov. Po novom musia zamestnávateľa ohlásiť voľné pracovné miesta centrám RAV. Tam sú na určitý čas výhradne pre nezamestnaných vypísané voľné pracovné miesta. Centrum RAV doručí zamestnávateľom podklady o vhodných uchádzačoch. Zamestnávateľa musia pozvať vhodných uchádzačov na pohovor alebo na objasnenie o spôsobilosti. Výsledok sa musí oznámiť centru RAV.

Nadácia Arbeitsgestaltung

Nadáciu Arbeitsgestaltung, ktorú som založil, momentálne zamestnáva 250 zamestnancov a s obrátom 22 miliónov eur je najväčším poskytovateľom kurzov a projektov pre nezamestnaných. Úspech má viaceré dôvody: 1. Nadácia je nezisková organizácia. Zisky sa neodčerpávajú, ale musia sa investovať do nových projektov. 2. Nadácia sa špecializovala na vzdelávanie nezamestnaných. Táto cieľná

spezialisiert. Diese zielgerichtete Tätigkeit hat ebenfalls zum Erfolg geführt. Schwerpunkte der Stiftung sind die Abklärung, die Förderung und die Integration von Arbeitslosen.

Die Stiftung ist mehrfach zertifiziert: ISO, Eduqua. Dies ist eine Voraussetzung für Qualität. Wichtiger ist jedoch, dass die 250 Mitarbeiter motiviert arbeiten und an den permanenten interne Weiterbildungen teilnehmen.

Solidarität

Die K.A.B.A. Slovensko ist ein kleineres Projekt, das von der Schweiz unterstützt wurde. Unser Land hat in der Slowakei mit 67 Millionen Franken mehr als 20 Projekte mitfinanziert. Das ist wenig im Verhältnis zu den 27 Milliarden Euro EU-Förderungsgelder. Insgesamt hat die Schweiz die neuen EU-Länder mit 1.3 Milliarden unterstützt. Interessant ist, dass es über diese Hilfe zwei Volksabstimmungen gab, weil eine Nationalistische Partei dies verhindern wollte. Das Schweizervolk stimmte zweimal JA. Ich bin stolz über diese souveräne schweizerische Solidarität. Umso enttäuschter ist man in der Schweiz, dass nun bei der Flüchtlingsfrage die Slowakei jede Solidarität vermissen lässt. Allerdings wird die Migrationsproblematik auch in der Schweiz diskutiert. Zurzeit sind 66'653 Flüchtlinge in einem Asylverfahren. Die fremdenfeindliche Schweizerische Volkspartei hat grossen Erfolg. Die Schweiz hat im Unterschied zur Slowakei positive Erfahrungen mit Flüchtlingen: 1956 waren es 14 000 Ungarn, 1968 kamen innert einigen Wochen 11'000 Tschechen und Slowaken. Heute sind auch 42'000 Tamilen bei uns bestens integriert. Die Aufnahme dieser "Fremden" ist für die Schweiz ein Gewinn.

činnost' tiež viedla k úspechu. Hlavnými bodmi nadácie sú ujasnenie východísk, podpora a integrácia nezamestnaných.

Nadácia je niekoľkonásobne certifikovaná: ISO, Eduqua. To je predpokladom kvality. No dôležitejšie je, že 250 zamestnancov pracuje motivovane a stále sa interne ďalej vzdeláva.

Solidarita

K.A.B.A. Slovensko je len malým projektom podporovaným zo Švajčiarska. Naša krajina spolufinancovala na Slovensku viac ako 20 projektov za 67 miliónov frankov. Je to málo v porovnaní s 27 miliardami eur z EÚ. Švajčiarsko celkovo podporilo nové krajiny Európy sumou 1,3 miliardy. Zaujímavé je, že kvôli tejto pomoci sa konali dve referendá, pretože nacionalistická strana tomu chcela zabrániť. Švajčiarske obyvateľstvo hlasovalo dva krát ÁNO. Som hrdý na túto suverénnu švajčiarsku solidaritu. O to sme však vo Švajčiarsku sklamanejší, že Slovensku chýba solidarita s utečeneckou otázkou. O migračnej problematike sa však diskutuje aj vo Švajčiarsku. V súčasnosti je 66 653 utečencov v azylovom konaní. Švajčiarska ľudová strana, ktorá je namierená proti cudzincom, má veľký úspech. Švajčiarsko má na rozdiel od Slovenska pozitívnu skúsenosť s utečencami: v roku 1956 to bolo 14 000 Maďarov, v roku 1968 prišlo počas niekoľkých týždňov 11 000 Čechov a Slovákov. Dnes sa u nás výborne integrovalo aj 42 000 Tamilčanov. Prijímanie týchto „cudzincov“ je pre Švajčiarsko prínosom.

Marco Siegrist

Gründer der K.A.B.A. Slovensko / Zakladateľ K.A.B.A. Slovensko
Stifter und Geschäftsleiter a.D. der Stiftung Arbeitsgestaltung
einer für Arbeitslosenbildung spezialisierten Institution mit 250 Angestellten

*Kontaktstelle / Arbeit / Beruf / Ausbildung
Kontaktné miesto / Práca / Povolanie / Vzdelanie
Contact place / Work / Occupation / Education*

